

w sprawie wyrażenia opinii dotyczącej spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni w ramach postępowania z wniosku Akademii Ekonomiczno-Humanistycznej w Warszawie o pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku filologia hiszpańska na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym, prowadzonego przez Ministra Edukacji i Nauki pod sygn. DSW-WNN.8014.160.2023.2.JP

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 742, z późn. zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, po zapoznaniu się z opinią zespołu nauk humanistycznych, nauk o rodzinie i nauk teologicznych, wyraża:

negatywną opinię

w związku z tym, że nie są spełnione warunki prowadzenia studiów na kierunku filologia hiszpańska na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym.

Uzasadnienie:

1. Wiedza dotycząca systemu języka i reguł poprawności posługiwania się nim związana z komunikowaniem się w języku obcym identyfikowana jest z teoretycznie podbudowanymi kompetencjami w dyscyplinie naukowej językoznawstwo.
Na kierunku błędnie identyfikuje się wiedzę powiązaną z rozwijaniem biegłości językowej z zaawansowaną wiedzą w dyscyplinie naukowej językoznawstwo, co dobrze ilustruje efekt FH_WG03 „W zaawansowanym stopniu (na poziomie co najmniej B2) zna i rozumie gramatykę oraz leksykę wybranego dodatkowego języka obcego”, który nie odnosi się do wiedzy strukturalnej, łączącej fakty, zależności i wyjaśniające je teorie. Zawarta w nim wzmianka o poziomie ESOKJ, odnoszącym się do biegłości językowej, świadczy o zrównaniu wiedzy strukturalnej, charakterystycznej dla dyscypliny naukowej językoznawstwo, z wiedzą, niezbędną do osiągnięcia kompetencji komunikacyjnej w języku obcym.
2. Niewłaściwie formułowane efekty uczenia się dla zajęć.
Założone dla zajęć szczegółowe efekty uczenia się powiązane są często z kilkoma ogólnymi założonymi dla kierunku efektami uczenia się, co prowadzi do jeszcze większego ich uogólnienia, pomijania części kompetencji przewidziany w ogólnych efektach uczenia się i utrudnia stworzenie skutecznego systemu weryfikacji efektów uczenia się.
3. Treści programowe nie umożliwiają osiągnięcia efektów uczenia się w dyscyplinach nauki o kulturze i religii oraz literaturoznawstwo.
Treści programowe nie w pełni umożliwiają osiągnięcie ogólnych założonych dla kierunku efektów uczenia się w zakresie nauk o kulturze i religii i literaturoznawstwa, m.in. „Posiada zaawansowaną wiedzę z zakresu literatury hiszpańskojęzycznej oraz zna możliwości jej praktycznego wykorzystania w działalności zawodowej filologa hiszpańskiego” i „W zaawansowanym stopniu zna i rozumie współczesną problematykę międzykulturowości oraz problematykę społeczno-kulturową krajów hiszpańskiego obszaru

językowego oraz jej oddziaływanie międzynarodowe”. Treści programowe zajęć *wprowadzenie do literaturoznawstwa oraz literatura hiszpańskiego obszaru językowego* zostały w sposób bardzo szeroki, co nie przekłada się na pozyskanie wiedzy w stopniu zaawansowanym na temat wybranych dzieł i zjawisk literackich, ani umiejętności pozwalających na aktywny odbiór literatury i kultury, które sprzyjałyby ich praktycznemu zastosowaniu w pracy zawodowej. Program *wprowadzenia do literaturoznawstwa* przewiduje 1 godzinę na „analizę literaturoznawczą wybranych utworów z zakresu literatur hiszpańskiego kręgu językowego”. Powyższe uwagi dotyczą także zajęć w dyscyplinie nauki o kulturze i religii – *elementy kulturoznawstwa iberyjskiego* oraz *elementy kulturoznawstwa iberoamerykańskiego*, w obu wypadkach treści programowe obejmują pełny przekrój historyczny, podczas gdy przypisany do obu zajęć i zacytowany wyżej efekt precyzuje zakres w odniesieniu do szeroko rozumianej współczesności w kontekście międzykulturowym. Zajęcia *podstawy komunikacji międzykulturowej* zostały błędnie przypisane dyscyplinie nauki o kulturze i religii, wypełniają bowiem wymóg związany z obowiązkiem zapewnienia na studiach przyporządkowanych do dyscyplin humanistycznych zajęć z zakresu nauk społecznych.

4. Wymiar zajęć z zakresu literaturoznawstwa i nauk o kulturze i religii nie umożliwia osiągnięcia zakładanych efektów uczeni się.
Zajęcia dedykowane literaturoznawstwu obejmują jedynie 60 godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów i 7 ECTS. Zaplanowany czas na zajęcia w tej dyscyplinie nie uwzględnia geograficznego zasięgu języka hiszpańskiego obejmującego Amerykę Południową, Północną, Europę z ważnymi dla literatury światowej dziełami. Część efektów uczenia się powiązanych z zakresu literaturoznawstw przypisano do wybranych zajęć z bloku *praktycznej nauki języka hiszpańskiego*, realizowane w tych ramach treści nie rekompensują tego braku. Analogiczna sytuacja dotyczy zajęć przyporządkowanych do nauk o kulturze i religii.
5. Nie wszystkie punkty ECTS przypisane w programie studiów do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne służą osiągnięciu tego celu.
Formalnie program studiów obejmuje zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne, którym przepisano 110,5 punktu ECTS. Do grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne zostały włączone zajęcia m.in. z *praktycznej nauki języka hiszpańskiego* i *dodatkowy (drugi) język obcy*. W przypadku *praktycznej nauki języka hiszpańskiego* efekty uczenia się i treści programowe wykraczają poza kształtowanie ogólnych umiejętności językowych i obejmują elementy glottodydaktyki i translatoryki, a w przypadku *drugiego języka* obejmują terminologię właściwą dla biznesu i turystyki. Przeznaczony na realizację tej problematyki czas stanowi do 10 godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów w trzydziestogodzinnym ich wymiarze, co nie pozwala na włączenie tych zajęć do grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w liczbie wszystkich przypisanych do nich punktów ECTS. Jednocześnie wskazywana dla tych zajęć literatura nie odnosi się do kształtowania kompetencji glottodydaktycznych, translatorycznych czy biznesowych. Warunki zaliczenia nie uwzględniają praktycznego profilu studiów zakładając np. 70% udział egzaminu ustnego czy 50% udział kolokwium w ogólnej ocenie na zakończenie zajęć i nie przewidują wydzielonego komponentu związanego z wykonywaniem przez studentów czynności zawodowych lektora, tłumacza czy przewodnika turystycznego.

6. Miejsca odbywania praktyk zawodowych nie odpowiadają koncepcji kształcenia. Koncepcja kształcenia nie przewiduje przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela, choć na kierunku studenci uzyskują przygotowanie glottodydaktyczne umożliwiające im podjęcie pracy w szkołach językowych lub w ramach własnej działalności biznesowej. Jednak wśród miejsc, w których mogą odbywać się praktyki zawodowe obok takich szkół zostały wymienione szkoły podstawowe i ponadpodstawowe, a na kierunku nie jest realizowany standard przygotowujący do wykonywania zawodu nauczyciela w tych szkołach.
7. W procesie rekrutacji Uczelnia uznaje inne świadectwa niż wyniki egzaminów maturalnych. Oprócz wyników maturalnych uczelnia uznaje także certyfikaty językowe odpowiadające poziomowi A2 ESOKJ, co jest sprzeczne z art. 70 ust. 3 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.
8. Dla kierunku nie przyjęto specyficznych zasad dyplomowania. Proces dyplomowania został ustalony dla wszystkich prowadzonych na uczelni kierunków studiów zarządzeniem Nr 3/01/2023 Rektora AHE w Warszawie w sprawie przygotowania pracy dyplomowej i warunków organizacji egzaminu dyplomowego. Nie przyjęto spójnych i specyficznych dla kierunku zasad dyplomowania wskazujących na formę i zakres egzaminu dyplomowego, dyscyplinę lub dyscypliny naukowe, w zakresie których może być przygotowywana praca dyplomowa z uwzględnieniem praktycznego profilu studiów i nie określono merytorycznych kryteriów, jakie powinna spełniać praca dyplomowa. Cele, efekty uczenia się i treści programowe określone dla *projektu społecznego* mają charakter ogólny i mogą stanowić część opisu dowolnego kierunku studiów.

§ 2

1. Uczelnia niezadowolona z uchwały może złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, należy kierować do Polskiej Komisji Akredytacyjnej w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.
3. Na składającym wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy na podstawie art. 245 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce ciąży obowiązek zawiadomienia Ministra Edukacji i Nauki o jego złożeniu.

§ 3

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Edukacji i Nauki,
2. Rektor Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej w Warszawie.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Tadeusz Stanisławski

